

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни «Специфіка перекладу українською мовою чеських різножанрових художніх творів» Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська Освітня програма: Чеська мова і література, друга іноземна мова, переклад</p>
--

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Доцент Вашенко Олена Олексіївна
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з фаху з блоку перекладознавства
Семестр	VIII семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Мова викладання	українська / чеська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Предметом курсу є знайомство з особливостями перекладу чеських різножанрових художніх творів українською мовою
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою курсу є ознайомлення студентів з теоретичними основами художнього перекладу, формування навичок адекватного літературного перекладу фрагментів прозового, поетичного та драматичного текстів першотвору, розвивати у студентів філологічну та культурологічну компетенції і сформувати навички самостійної роботи з текстами різного ступеня складності.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	<p>Протягом курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> студент дізнається про: <ul style="list-style-type: none"> лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості чеських текстів, дотичну термінологічну лексику; універсальні структурні текстотворчі компоненти різножанрових художніх текстів; основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу українською мовою; студент навчиться: <ul style="list-style-type: none"> аналізувати тексти чеських різножанрових художніх творів, характеризувати їх стилістичні та лексичні особливості; обирати необхідні стилістичні та лексичні українські відповідники; працювати зі всіма доступними перекладацькими платформами; перевіряти інформацію у термінологічних чи спеціальних словниках, довідниках або у науковій літературі.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	<p>Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:</p> <p><i>інтегральної компетентності (ІК):</i> Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорії та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>загальних компетентностей (ЗК):</i> ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні. ЗК 14. Здатність цінувати та поважати етнокультурне розмаїття та мультикультурність. ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p><i>фахових компетентностей:</i> ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ. ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються. ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.</p>

	<p>ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.</p> <p>ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.</p> <p>ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.</p> <p>ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.</p> <p>ФК 13. Усвідомлення мови як особливої знакової системи, її природи та функцій на фонетичному, лексичному та граматичному рівнях мови; уявлення про генетичну і структурну типологію мов світу.</p> <p>ФК 14. Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів із чеської, другої західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації.</p> <p>ФК 15. Здатність до організації ділової комунікації чеською мовою.</p> <p>ФК 16. Здатність сприймати українськомовний та інімований (з чеської, західноєвропейської мов) текст для здійснення усного послідовного перекладу, володіти основами перекладацького скоропису та аудіовізуального перекладу.</p>
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції –10 годин. Практичні заняття – 20 годин Самостійна робота – 60 годин</p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Базові поняття та категорії лінгвістики тексту, рівні актуалізації інформації в тексті. Тема 2. Особливості художнього тексту з позицій перекладознавства. Тема 3. Види і жанри художніх творів, особливості їх композиційної організації. Тема 4. Поняття ідіостилю, стилістичні засоби та прийоми досягнення образності. Тема 5. Перекладацькі трансформації у художньому перекладі.</p>
Передумови вивчення дисципліни	<p>Успішне опанування дисциплін «Чеська мова», «Латинська мова», «Загальна теорія перекладу», «Вступ до чеської філології», «Теоретична граматики чеської мови», «Сучасна українська мова».</p>
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> ПІДРУЧНА, 3. Теоретичні аспекти професійної компетенції майбутніх перекладачів / 3. Підручна // <i>Studia Methodologica</i> : [науковий збірник] / гол. ред. Р. Гром'як ; відп. ред. Ю. Завадський ; редкол.: О. Куца, М. Любашук, Н. Поплавська [та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ, 2011. – Вип. 31. РИБІНСЬКА Ю.А. Методичні основи формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх філологів засобами креативного перекладу [Текст] : [монографія] / Юлія Рибінська ; Київ. нац. ун-т культури і мистец. - Тернопіль : Астон, 2013. СТРІЛЕЦЬ В. В. Сутність письмового перекладу як виду мовленнєвої діяльності / Київський національний лінгвістичний університет, Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка. Рекомендовано до друку 28.05.2018 / УДК 371.315:811.111'255. Українська мова (за професійним спрямуванням). Тексти лекцій / уряд. Н. М. Сизоненко, Н. Ф. Мельник, С. Г. Різник, Н. І. Тесля, Н. О. Швець. – Полтава : РВВ ПДАА, 2011. Художній переклад // Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври / гол. ред. А. Волков, 2001. ЧЕРЕДНИЧЕНКО О. І. Теорія і практика перекладу. К. : Либідь, 2005. ШИБА А. В. Використання нових інформаційних технологій у процесі формування професійної компетентності майбутнього перекладача засобами інтерактивних технологій / А. В. Шибя // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол. : Т.І. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. – Запоріжжя, 2013. – Вип. 28 (81). ШИБА А. В. Специфіка формування загальної компетенції студентів перекладачів / А. В. Шибя // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – Вип. 8. – Серія Філологічні науки (Мовознавство). – Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2010. ANDRIČÍK, M.: K poetike umeleckého prekladu. Modrý Peter, Levoča 2004. FELDEK, E.: Z řeči do řeči. Slovenský spisovateľ, Bratislava 1977 HASHEMI, M. (2005). <i>Literatura I: výběr textů, interpretace, literární teorie</i>. Praha: Amosia, HOCHTEL, B.: <i>Preklad a komunikácia</i>. Bratislava 1990. LEVÝ, J. <i>Umění překladau</i>. 4., upr. vyd. Praha: Apostrof, 2012 MOUNIN, G.: <i>Teoretické problémy překladau</i>. Univerzita Karlova, Praha 1999. ŠIMON, L.: <i>Úvod do teórie a praxe překladau</i>. Náuka, Prešov 2005. ZAMBOR, J.: <i>Preklad ako umenie</i>. Vydavateľstvo Univerzity Komenského, Bratislava 2000.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	<p>Семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР.</p>

	Підсумкове оцінювання: залік. Умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.
--	---

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології

Завідувач кафедри

проф. Валігура О.Р.

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол #15 від 15 квітня 2025 року.

Завідувач кафедри

проф. Валігура О.Р.